

7.3.2

(דוחקא דצבורא) 25b → (משנה ג) 25a

מי שהיתה לו בהמה מסוכנת לא ישחוט אותה ביום טוב אלא א"כ יודע שיכול לאכול ממנה כזית צלי מבעוד יום, כדי שלא ישחוט ביום טוב מה שיאכל בחול וכן כל כיוצא בזה. רמב"ם הלכות יום טוב פרק א הלכה יב

כל הדברים האלו לבשר שצריך לבשלו אבל * לצלי מולח וצולה מיד, והרוצה לאכול בשר חי מולחו יפה ומדיחו יפה יפה ואחר כך יאכל, ואם חלטה בחומץ מותר לאכול כשהוא חי, ומותר לשנות החומץ שחלטו בו שאין החומץ מוציא הדם. והרוצה לאכול בשר חי וכו'. א"א לבשר חי אינו צריך מליחה דם האברים דלא פירש מותר וכן כתב רב אחאי ז"ל, עכ"ל. רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק ו הלכה יב

- (1) ויספוי בני ישראל לעשות הרע בעיני ה' ויעבדו את הבעלים ואת העשירות ואת אלהי...פלשתים ויעזבו את ה' ולא עבדוהו: שופטים י, ו
(2) ויאמר ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו <אשדת> אש דת למו: דברים לג, ב

- I. slaughtering an endangered animal on יר"ט (to save it from becoming גבלה)
- as long as there's enough time to roast and eat כזית ד"ק
 - even if there's only enough time to eat raw meat from בית השחיטה (see above רמב"ם)
 - An animal: slaughtered in the field is not brought in on staves (עובדין דחול), rather piece by piece
- II. s statement: obligates flaying and filleting עולה; this is true for butchers
- Teaching: דרך ארץ, don't eat meat before flaying and filleting
 - Meaning #1: vis-à-vis טריפה; may not eat before f/f to ensure non-טריפה status
 - Rejection: ר"ע allows eating from בית טביחתה
 - Suggestion#2: teaching דרך ארץ (not on account of טריפה חשש)
 - Parallel instruction: don't eat onion or garlic from the roots, rather from leaves; else you seem like a glutton
 - And: don't drink your wine goblet in one gulp, seeming like a glutton
 - However: 2 gulps is considered proper; 3 gulps is too hoi polloi
- III. 2nd tradition from רמי בר אבא:
- urginea maxitima): planted in א"י to mark territory cuts the feet of the land-robbers חצב
 - Trees: punish butchers (who eat before וניתוח הפשט) and בועלי נדות (who don't wait for טהרה)
 - Reason: trees require patience before they give fruit
 - תורמוס (lupinus): serves as strong chastisement against עם ישראל as per v. 1
 - Meaning: they didn't even worship ה' along with the others (ויעזבו...ולא עבדוהו)
 - Just as: people soak תורמוס 7 times (note: 7 foreign gods in v. 1) and eat as dessert
 - Tangential דרשה on stubborn nature of עם ישראל
 - עם ישראל are nervy, therefore they deserve – and need – תורה (as per v. 2)
 - there are 3 nervy ones: עם ישראל among nations; dogs among animals
 - And: chickens among the fowl
 - Some add: goat > flock
 - Some add: caperbush > trees
- IV. Tangential discussion from last clause of משנה (not carrying the animal on staves)
- Blind man: may not go out with his cane, a shepherd with his backpack or anyone in a sedan on יר"ט
 - Reason: too much effort, degrades כבוד החג
 - Exception: if someone is needed by the community, he may be brought out in a sedan
 - Question: was sent to ר' יעקב in Tyre (but he died before he could be asked)
 - So: ר' זריקא (גליל) was asked about the sedan
 - Response: permissible as long as it's not carried on their shoulders (like a stretcher)
 - Exception: if the person is afraid of falling or afraid of being crushed by crowd of students